

Zdekauer Moritz,
Zemská banka, dříve Zemská banka království Českého,
Živnostenská banka;

b) v Brně:

Moravská banka,
Moravská lidová banka,
Zentral-Verband der deutschen gewerblichen Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften Mährens, Schlesiens und der Slova-
kei, reg. Gen. m. b. H.,

Zentral-Verband der deutschen landwirtschaftlichen Genossenschaften Mährens, Schlesiens und der Slova-
kei, reg. Gen. m. b. H.;

c) v ostatních místech:

Handels- und Gewerbekasse ve Frýdku,
reg. Gen. m. b. H.,

Městská spořitelna v Dobrušce,
Městská spořitelna v Kralupech,
Občanská záložna v Přelouči, zaps. spole-
čenstvo s r. o.,

Plzeňská banka v Plzni,
Pozemkový ústav v Olomouci,
Záložní a úvěrní ústav v Českých Budějo-
vicích, zaps. společenstvo s r. o.

V Praze dne 7. července 1939.

Národní banka pro Čechy
a Moravu v Praze

Guvernér:
Dr. Dvořák v. r.

Bankovní rada:
Dr. Miler v. r.

Vrchní ředitel:
Dr. Peroutka v. r.

161.

**Vyhláška ministra financí (2)
ze dne 8. července 1939,**

kteřou se uveřejňuje opatření Národní banky
pro Čechy a Moravu v Praze k některým usta-
novením devisového řádu.

Podle § 21, odst. 3 vládního nařízení ze dne
23. června 1939, č. 155 Sb., kterým se vydává
devisový řád, vyhláшуji s účinností ode dne

10. července 1939 opatření Národní banky pro
Čechy a Moravu v Praze ze dne 7. července
1939.

Dr. Kalfus v. r.

**Opatření
Národní banky pro Čechy a Moravu
v Praze
k některým ustanovením devisového řádu.**

Národní banka pro Čechy a Moravu v Praze
stanoví podle § 1, odst. 3, § 3, odst. 1, § 8, odst.
2 a 3, § 10, odst. 4, § 11, odst. 8 a § 21, odst. 2
devisového řádu:

Čl. 1.

K § 1, odst. 3:

Arbitrážní obchody (za hotové i na termín)
s cizozemskými platidly jakož i arbitrážní pro-
deje nebo koupě tuzemských platidel za cizo-
zemská platidla jsou dovoleny pouze s povole-
ním Národní banky; devisové banky smějí
však prováděti arbitrážní obchody s cizozem-
skými platidly s vyloučením platidel tuzem-
ských bez povolení Národní banky, pokud tě-
mito obchody jest získávána volná devisa.

Čl. 2.

K § 3:

(1) Cizozemské účty mohou býti vedeny
v korunách nebo v jiné měně.

(2) Volnými cizozemskými účty jsou:

a) účty cizozemců, které byly dosud u devi-
sových bank vedeny po právu jako volné cizo-
zemské účty,

b) účty cizozemců zřizované v cizí měně pro
dobropisy volných devis nebo v korunách pro
dobropisy protihodnoty volných devis, odvede-
ných Národní bance,

c) účty cizozemské, které jsou vedeny jako
volné cizozemské účty se souhlasem Národní
banky.

(3) S kreditními zůstatky volných cizozem-
ských účtů smí býti disponováno jak do tu-
zemska, tak do ciziny bez povolení Národní
banky. Vzájemné převody mezi takovými účty
jsou rovněž volné.

(4) Jiné než v odstavci 2 uvedené účty cizo-
zemské u devisových bank jsou vázanými ci-
zozemskými účty a jakékoliv částky smějí
býti vypláceny nebo převáděny z těchto účtů
jen s povolením Národní banky.

(5) Stejně jako vázané cizozemské účty jest posuzovati také účty tuzemců u devisové banky, se kterými disponovati nebo spoludisponovati jsou oprávněni nebo spoluoprávněni cizozemci nebo se kterými se disponuje z ciziny.

(6) Dobropisy na cizozemské účty, s výjimkou dobropisů uvedených v odstavci 2, písm. b), smějí býti konány jen s povolením Národní banky.

Čl. 3.

K § 4:

(1) Platy na ty sběrné (clearingové) účty, které Národní banka devisovým bankám čas od času sdělí, mohou devisové banky prováděti pro své komitenty volně, slouží-li tyto platy k zaplacení dovezeného zboží nebo k zaplacení výloh s jeho nákupem a dovozem spojených (na př. dopravné, pojistné, skladné, clo, nákupní provize a pod.), nepřesahuje-li hodnota účtované částky v jednotlivém případě 3000 K a předloží-li komitent všechny nutné doklady o oprávněnosti platby (devisové osvědčení, fakturu, celní a dopravní doklady a pod.). Devisové banky jsou povinny zkoumati správnost těchto dokladů, a pokud na jejich podkladě provedou platbu na sběrný (clearingový) účet, znehodnotiti je doložkou „Plat na (označení sběrného účtu) proveden dne...“ a otisknutím firemního razítka.

(2) Prováděti platy podle předešlého odstavce na úhradu závazku přesahujícího 3000 K v dílčích částkách jest dovoleno jen s povolením Národní banky.

(3) Platy na sběrné (clearingové) účty zřízené pro vzájemné vyrovnávání platů jiných než za zboží mezi Protektorátem Čechy a Morava a ostatním říšským územím, smějí devisové banky prováděti pro své komitenty volně, nepřesahuje-li poukazovaná částka v jednotlivém případě hodnotu 500 K a jde-li o plat hospodářsky odůvodněný (podpora, výživné, školné a pod.).

(4) Devisové banky jsou povinny předkládati Národní bance, devisovému odboru, denně do 12 hodin výkaz platů provedených v předcházejícím dni podle odstavců 1 až 3. Výkazy jest předkládati podle vzoru, který devisovým bankám vydává Národní banka, devisový odbor.

(5) Bez povolení Národní banky smějí býti konány platy v tuzemsku v tuzemských platidlech ve prospěch cizozemce státním nebo jiným veřejným úřadům a pokladnám, pokud tyto platy jsou určeny k úhradě daní, poplatků, veřejných dávek, peněžitých pokut a upouště-

cích částek, které cizozemec dluhuje, a pokud se dějí na vrub pohledávky, kterou cizozemec, v jehož prospěch se plat koná, má prokazatelně v tuzemsku.

(6) Bez povolení Národní banky smějí býti placeno v tuzemských platidlech nájemné nebo pachtovné z nemovitosti cizozemcovy v tuzemsku tuzemskému správci této nemovitosti, který může z vybraného nájemného nebo pachtovného bez povolení Národní banky uhrazovati výlohy spojené se správou a udržováním této nemovitosti. Neupotřebený zbytek jest správce povinen složit u devisové banky na vázaný účet.

(7) Bez povolení Národní banky smějí býti konány platy v tuzemsku v tuzemských platidlech tuzemskému advokátovi, notáři nebo devisové bance ve prospěch cizozemce. Advokáti, notáři a devisové banky jsou však povinni vyžádati si nejdéle do sedmi dnů povolení Národní banky k provedení platu cizozemskému věřiteli nebo v jeho prospěch, a nebude-li jim toto povolení uděleno, plat neprodleně vrátiti.

Čl. 4.

K § 5:

(1) Pokud s určitými státy jest platební styk upraven zvláštními předpisy, platí pro přijímání úhrad z těchto států tyto zvláštní předpisy.

(2) Povolení Národní banky není potřebí ku přijímání úhrad pohledávek vůči cizině v hotových cizozemských penězích s výjimkou peněz států, s nimiž je platební styk upraven clearingovými smlouvami.

Čl. 5.

K §§ 7, 10 a 13:

(1) Pohledávky vůči cizině smějí býti bez povolení Národní banky postupovány devisovým bankám.

(2) O hodnotách uvedených v §§ 7, 10 a 13 devisového řádu lze volně pořizovati pro případ smrti.

Čl. 6.

K § 8, odst. 2:

(1) Dojdou-li tuzemské hotové peníze, ať korunové nebo říšskoněmecké měny, z ciziny do území Protektorátu Čechy a Morava, musí býti na útraty adresáta (příjemce) buď vráceny do ciziny nebo v každém jednotlivém případě složeny u devisové banky ve prospěch cizozemce na bezúročný „Vázaný účet tuzemských platidel došlých z ciziny“.

(2) Pošta jest povinna přesvědčiti se, ne-dopravují-li se v cenných psaních z ciziny tuzemské peníze. Proto musí každé cenné psaní došlé z ciziny otevřítí v přítomnosti příjemce, a zjistí-li, že obsahuje tuzemské peníze, zásilku příjemci nevydá. Příjemce pak může v odběrní lhůtě stanovené poštovními předpisy učiniti opatření, aby v cenném psaní obsažené tuzemské peníze byly zaslány na jeho útraty zpět odesílateli, nebo vplaceny ve prospěch odesílatelův na bezúročný „Vázaný účet tuzemských platidel došlých z ciziny“ u Poštovní spořitelny v Praze.

(3) Stejným způsobem (odstavec 2) musí pošta postupovati u všech listovních zásilek z ciziny, je-li odůvodněné podezření, že obsahují tuzemské peníze.

(4) Je-li odůvodněné podezření, že balíková zásilka z ciziny obsahuje tuzemské peníze, dodá ji pošta celnímu úřadu, aby ji projednal.

(5) Obdrží-li adresát tuzemské peníze z ciziny jiným způsobem než poštou, nebo sice v poštovní zásilce, ale jejíž obsah nebyl přezkoušen poštou nebo celním úřadem, je povinen oznámiti to do tří dnů Národní bance pro Čechy a Moravu v Praze, devisovému odboru, Praha II., Bredovská 3a. K oznámení musí připojití doklady o zásilce (návěští, korespondenci a pod.), jakož i seznam došlých peněz podle druhů. Totéž platí i pro devisové banky, dojdou-li jim z ciziny tuzemské peníze pro zdejšího adresáta. Národní banka rozhodne, jak s takto došlými platidly naložiti.

Čl. 7.

K § 9, odst. 2:

(1) Vývoz i dovoz nezpracovaného zlata, stříbra a platiny, jakož i zlatých mincí obchodních a jiných než oběžných jest dovolen jen s povolením Národní banky.

(2) Průvoz hodnot uvedených v odstavci 1 v zásilkách, dopravovaných veřejnými dopravními podniky, jest volný. Průvoz těchto hodnot v cestovním styku jest přípustný jen tím způsobem, že osoba, která je veze, odevzdá je při vstupu do tuzemska pohraničnímu celnímu úřadu, který je na její útraty a nebezpečí odešle na udanou adresu v cizině. K takové zásilce, podávané pohraničním celním úřadem k poštovní dopravě do ciziny, není potřeba povolení Národní banky.

Čl. 8.

K § 10, odst. 4:

Průvoz cenných papírů (včetně vkladních knížek) v zásilkách, dopravovaných veřejný-

mi dopravními podniky, jest volný. Průvoz cenných papírů (včetně vkladních knížek) v cestovním styku jest přípustný jen tím způsobem, že osoba, která cenné papíry veze, odevzdá je při vstupu do tuzemska pohraničnímu celnímu úřadu, který je na její útraty a nebezpečí odešle na udanou adresu v cizině. K takové zásilce, podávané pohraničním celním úřadem k poštovní dopravě do ciziny, není potřeba povolení Národní banky.

Čl. 9.

K § 11:

(1) Odvodová a nabídková povinnost se nevztahuje na vlastní zásobu cizozemských platidel a drahých kovů devisových bank, na tuzemské korunové a markové stříbrné mince, na obchodní zlaté a stříbrné mince (na př. tuzemské dukáty) a na zlaté a stříbrné medaile.

(2) Odvodová a nabídková povinnost nevztahuje se na drahé kovy, které jsou ve vlastnictví osob oprávněných k obchodování s drahými kovy podle § 9 devisového řádu. Pokud jde o zlato, platí pro tyto osoby ustanovení opatření Národní banky o úpravě obchodu se zlatem.

(3) Odvodová a nabídková povinnost nevztahuje se na drahé kovy, jichž vlastníky jsou zubní lékaři, zubní technikové a zubní léčebné ústavy, pokud tyto kovy nepřesahují míru průměrné měsíční potřeby ku provozování jejich praxe.

(4) Národní bance jest odváděti až na další devisy (směnky, šeky, pověřovací listy, poukázky a veškeré ostatní druhy výplat) těchto států: Anglie (Lstg), Belgie (Bfrs), Dánska (Dkr — volné), Egypta (£ eg.), Finska (Fmk), Francie (Frs), Holandska (Hfl), Itálie (Lit — volné), Kanady (Can. \$), Litvy (Lt), Německa (RM — volné), Norska (Nkr), Polska (Pzl — volné), Portugalska (Esc), Spojených států severoamerických (U. S. \$), Švédska (Skr) a Švýcarska (Sfrs). Ostatní devisy jakkoli získané jest nabyvatel povinen do tří dnů po nabytí nabídnouti prostřednictvím devisové banky k prodeji na burse.

(5) Devisy uvedené v odstavci 4 jest odvésti Národní bance buď

a) přímo na účet Národní banky u jejího zahraničního dopisovatele majitelem devisy nebo devisovou bankou, která zprostředkuje odvod, nebo

b) nepřímo, t. zv. odvodem promptním, jenž může býti proveden jen prostřednictvím devisové banky v Praze. Pro přímé i nepřímé

odvody devis Národní bance platí podmínky stanovené její vyhláškou v Úředním listě.

(6) Ustanovení odstavce 5 platí obdobně pro odvod směnek a šeků znějících na tuzemskou měnu vystavených na cizinu.

(7) Cizí peníze (bankovky, státovky, drobné peníze papírové a mince) států jmenovaných v odstavci 4 nutno odvésti tak, že devisová banka odvod zprostředkující odešle peníze k dobropisu do ciziny a takto získanou devisu odvede pravidelným způsobem Národní bance. Není-li možno tento postup zachováti (nashromážděná částka je příliš malá, hodnota valut je v cizině připisována na vázaný účet a pod.), buďtež peníze nabídnuty ke koupi Národní bance, která, pokud je právě kupuje, převezme je za podmínek stanovených ve své vyhlášce v Úředním listě. Všechny ostatní cizí peníze, t. j. ty, které Národní banka právě nekupuje, a peníze států neuvedených v odstavci 4, jest do 3 dnů po nabytí nabídnouti prostřednictvím devisové banky k prodeji na burse.

(8) Nezpracované zlato, stříbro a platinu (slitky, pruty, zlomky a veškeré jiné druhy nezpracovaného kovu ve stavu ryzím nebo ve směsi a slitině s jinými kovy), jakož i zlaté a stříbrné mince, pokud nejsou zproštěny povinnosti odvodu a nabídky v odstavci 1, jest odvésti přímo Národní bance, která je bude přejímati podle svých podmínek pro nákup drahých kovů v Úředním listě.

(9) Nabídku podle § 11 devisového řádu jest prováděti výlučně na zvláštních tiskopisech vydaných Národní bankou.

čl. 10.

Účinnosti pozbývají:

vyhláška ministra financí ze dne 16. října 1931, č. 160 Sb. z. a n.,

vyhláška ministra financí ze dne 7. listopadu 1931, č. 171 Sb. z. a n.,

vyhláška ministra financí ze dne 19. ledna 1932, č. 8 Sb. z. a n.,

a opatření Národní banky:

ze dne 20. října 1931, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 20. října 1931, č. 164 Sb. z. a n.,

ze dne 7. listopadu 1931, uveřejněné vyhláškou ministra financí č. 171/1931 Sb. z. a n.,

ze dne 7. listopadu 1931, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 7. listopadu 1931, č. 172 Sb. z. a n.,

ze dne 19. ledna 1932, uveřejněné vyhláškou ministra financí č. 8/1932 Sb. z. a n.,

ze dne 2. února 1932, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 3. února 1932, č. 21 Sb. z. a n.,

ze dne 13. dubna 1932, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 15. dubna 1932, č. 48 Sb. z. a n.,

ze dne 10. srpna 1932, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 17. srpna 1932, č. 144 Sb. z. a n.,

ze dne 31. března 1933, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 4. dubna 1933, č. 56 Sb. z. a n.,

ze dne 2. prosince 1933, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 15. prosince 1933, č. 235 Sb. z. a n.,

ze dne 23. dubna 1934, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 26. dubna 1934, č. 80 Sb. z. a n.,

ze dne 30. června 1934, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 7. července 1934, č. 130 Sb. z. a n.,

ze dne 11. září 1934, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 11. září 1934, č. 203 Sb. z. a n.,

ze dne 17. září 1934, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 18. září 1934, č. 206 Sb. z. a n.,

ze dne 9. listopadu 1934, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 14. listopadu 1934, č. 232 Sb. z. a n.,

ze dne 22. prosince 1934, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 3. ledna 1935, č. 1 Sb. z. a n.,

ze dne 22. prosince 1934, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 5. ledna 1935, č. 3 Sb. z. a n.,

ze dne 16. května 1936, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 16. května 1936, č. 136 Sb. z. a n.,

ze dne 15. července 1936, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 15. července 1936, č. 225 Sb. z. a n.,

ze dne 4. června 1937, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 16. června 1937, č. 114 Sb. z. a n.,

ze dne 11. května 1938, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 19. května 1938, č. 104 Sb. z. a n.,

ze dne 15. prosince 1938, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 20. prosince 1938, č. 352 Sb. z. a n.,

ze dne 18. března 1939, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 20. března 1939, č. 78 Sb., a

ze dne 23. května 1939, uveřejněné vyhláškou ministra financí ze dne 26. května 1939, č. 128 Sb.

V Praze dne 7. července 1939.

Národní banka pro Čechy
a Moravu v Praze

Guvernér:

Dr. Dvořák v. r.

Bankovní rada:

Dr. Miler v. r.

Vrchní ředitel:

Dr. Peroutka v. r.

162.

Vyhláška ministra financí (3) ze dne 8. července 1939,

kteřou se uveřejňuje opatření Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze o vývozu, dovozu a průvozu platidel v cestovním styku.

Podle § 21, odst. 3 vládního nařízení ze dne 23. června 1939, č. 155 Sb., kterým se vydává devisový řád, vyhlašuji s účinností ode dne 10. července 1939 opatření Národní banky pro Čechy a Moravu v Praze ze dne 7. července 1939.

Dr. Kalfus v. r.

Opatření

Národní banky pro Čechy a Moravu
v Praze

o vývozu, dovozu a průvozu platidel v cestovním styku.

Národní banka pro Čechy a Moravu v Praze stanoví podle § 8 a § 21, odst. 1 a 2 devisového řádu:

čl. 1.

(1) Vývoz platidel v cestovním styku bez povolení Národní banky jest dovolen pouze v těchto případech a za těchto podmínek:

a) Cestující tuzemec smí na cestovní pas vyvézt bez povolení Národní banky měsíčně nejvýše hodnotu 100 K v tuzemských nebo cizozemských platidlech. Z tuzemských platidel smějí však býti vyváženy pouze mince korunové měny a papírové 10 K a 20 K nebo mince říšskoněmecké.

b) Tuzemec cestující z území Protektorátu Čechy a Morava do ostatního říšského území

smí vyvézt bez povolení Národní banky při každém přestupu hranice na svůj cestovní pas a zvláštní propustku vydanou německými úřady 300 RM v jakýchkoli družích říšskoněmeckých platidel a 100 K v mincích korunové měny nebo v papírových 10 K a 20 K. Toto ustanovení neplatí pro přestup hranice v turistickém a pohraničním styku.

(2) Cestující tuzemec nesmí vyvážeti bez povolení Národní banky pro spotřebu ve státech, s nimiž jest sjednána clearingová nebo jiná zvláštní platební úmluva, platidla ve měnách ostatních států. Uhrazovati výdaje pobytu v cizině jakýmkoliv jiným způsobem (placením v tuzemsku, použitím úvěru nebo pohledávek v cizině, poukazem poštou nebo poštovní spořitelnou a pod.) a používatí vyvezených cizozemských platidel k nákupu a dovozu tuzemských platidel jest bez povolení Národní banky zakázáno.

(3) Cestující tuzemec jest povinen do 30 dnů ode dne, kdy si zakoupil cizozemská platidla pro cestovní účely, vrátiti je Národní bance v Praze nebo její nejbližší filiálce nebo devisové bance anebo směnárně, která mu je přidělila, jestliže cestu do ciziny v uvedené lhůtě nenastoupil; stejně jest povinen vrátiti do 3 dnů po návratu z ciziny cizozemská platidla, která v cizině nespotřeboval.

(4) Devisové banky a směnárny smějí tuzemci přiděliti hodnoty jen tehdy, je-li jim předložen platný cestovní pas, event. propustka nutná pro cesty do ciziny a je-li cestovní pas opatřen visy států, do nichž majitel cestovního pasu podle udání cestuje, po případě jejichž platidla si žádá přiděliti. Bez povolení Národní banky smějí devisové banky a směnárny přidělovati platidla jen do výše částky, kterou lze vyvézt bez povolení Národní banky. Zároveň jsou povinny přesvědčovati se při druhém a každém dalším přidělu, zda přidělených valut bylo k cestám do ciziny podle předchozích ustanovení skutečně použito. Při zjištění závady neprovedou přiděl a případ ihned oznámí Národní bance.

(5) Vyváží-li cestující tuzemec jakákoli platidla, musí jeho cestovní pas býti opatřen „Záznamem o přidělu valut“. Tento „Záznam“, vydaný Národní bankou, obdrží cestující u kterékoli devisové banky nebo přímo u Národní banky a jejích filiálek. „Záznam o přidělu valut“, který jest nezbytnou a nedílnou součástí cestovního pasu tuzemce, jest cestující povinen opatřiti si u devisové banky, i když od ní nežadá, aby mu cizí platidla přidělila. Pouze při naprosté nemožnosti ob-